

TRESTNĚPRÁVNÍ ALTERNATIVY (TPA)

*Vybrané problémy
trestněprávních alternativ*
de lege lata a de lege ferenda

Prof. JUDr. V. Kratochvíl

Pojem TPA

- řešení kriminality *jinámi* prostředky, než které se tradičně nabízí *v rámci* trestního práva hmotného a procesního – *alternativy* **V** *trestním právu hmotném a procesním,*
nebo
- řešení kriminality *jinámi* prostředky *mimo rámec* trestního práva hmotného a procesního - *alternativy* **K** *trestnímu právu hmotnému a procesnímu*
- **TPA se úzce pojí s restorativní justicí**

Formy TPA de lege lata

- **TPA v systému trestního práva hmotného**
- **alternativní tresty k tradičnímu NEPOTOS:**
 - *podmíněné odsouzení (prosté, bez dohledu, § 58 TrZ)*
 - *ponechání podmíněného odsouzení v platnosti s dohledem – probace, (§ 60 odst. 1 písm. a) TrZ)*
 - *podmíněné odsouzení s dohledem – probace (§ 60a TrZ)*
 - *obecně prospěšné práce (§ 45 odst. 1 TrZ)*
 - *peněžitý trest (§ 53 odst. 3 TrZ)*
 - *propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty (§ 56 TrZ)*
 - *propadnutí náhradní hodnoty (sporné ?)*
 - *propadnutí majetku (§ 51 odst. 2 TrZ)*
 - *zákaz činnosti (§ 49 odst. 2 TrZ)*
 - *zákaz pobytu (§ 57a odst. 2 TrZ)*
 - *vyhoštění (sporné ?, TrZ neuvádí jeho charakteristiku jako u výše uvedených trestů coby alternativních k NEPOTOS)*

Literatura: Sotolář/Púry/Šámal Alternativních řešení trestních věcí v praxi.

Praha: C. H. Beck, 2000

**alternativní opatření ve výkonu tradičního
NEPOTOS:**

- **podmíněné propuštění z výkonu TOS (prosté, bez dohledu, § 61 TrZ)**
- **podmíněné propuštění z výkonu TOS s dohledem (§ 63 odst. 1 TrZ)- parole**

**alternativy k potrestání (jakýmkoliv trestem, nejen
NEPOTOS):**

- **upuštění od potrestání („nepodmíněné“, bez dohledu, § 24 , § 25 TrZ)**
- **upuštění od potrestání podmíněné s dohledem (§ 26 TrZ)**
- **ochranné opatření (§ 71, § 73a TrZ)**

■ TPA v systému trestního práva procesního

- *procesní odklony (vyřízení trestní věci jinak než ve standardním TrŘ, pravidelně probíhajícím obvyklými stadii tohoto řízení):*
 - *podmíněné odložení podání návrhu na potrestání (§ 179g TrŘ)*
 - *podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307 TrŘ)*
 - *narovnání (§ 309 TrŘ)*
 - *trestní příkaz (§ 314e , sporné?)*

vazební alternativy (substituty)

- *záruka zájmového sdružení za vazbu (§ 73 TrŘ)*
- *slib obviněného (§ 73 TrŘ)*
- *dohled probačního úředníka (§ 73 TrŘ)*
- *peněžitá záruka za vazbu (§ 73a TrŘ)*

- **TPA k systému trestního práva hmotného**

- *mediace (§ 2 odst. 2 zák. o PMS)*

- **TPA k systému trestního práva procesního**

- *mediace (§ 2 odst. 2 zák. o PMS)*